

Atten landmænd har kortlagt bedriften fra bierne synsvinkel

Ni frøavlere og lige så mange frugtavlere har i løbet af sommeren vandret deres bedrifter tynde for at registrere blomster og kortlægge redepladser for de vilde bier. Deres registreringer skal bruges til at udvikle et nyt redskab, der kan bruges til at skabe bedre leveforhold for bierne.

Af Vibeke Langer, Københavns Universitet

Der er almindelig enighed om, at de vilde bier har det svært i det intensivt dyrkede danske landbrugslandskab. Selv på økologiske bedrifter, hvor de ikke er udsat for pesticider, kan de mangle føde- og redesteder, og kun den enkelte landmand eller frugtavlere kan ændre på situationen. Derfor har vi i forskningsprojektet BEEFARM sat os for at udvikle et værktøj, som landmanden kan bruge til at vurdere leveforholdene for vilde bier på bedriften. Ni økologiske kløverfrøavlere i Jylland og ni økologiske frugtavlere på Sjælland deltager, og de har i denne sommer afprøvet første version af værktøjet med stor entusiasme.

Gåtur til bedriftens naturpletter

De atten deltagere fik i foråret udleveret en mappe med et luftfoto af deres bedrift, hvorpå der er indtegnet en rute, man kan gå på under halvanden time. Ruten er lagt, så den "besøger" flest mulige udyrkede områder, f.eks. hegn, vejkanter eller skovbryn, indenfor 500 m fra frugtplantagen eller kløverfrømarken.

De har nu alle gået ruten tre gange: I foråret, midt på sommeren og i eftersommeren, for at vurdere, om der var blomster hele sæsonen, eller der var tidspunkter med fødemangel. I alle udyrkede områder har de registreret mængden af blomster på et skema, der viser planter af værdi for bierne. Da man skal kunne gennemføre registreringen uden at have botanisk kendskab, er der kun skelnet mellem træer, buske og urter i forskellige farver, og mængderne er angivet i store klasser: Mange/en del eller få/ingen. Denne grove optællingsmåde skal afspejle, hvordan man som vild bi "oplever" mængden og kvaliteten af ressourcer i området, dvs. forskellen mellem få eller ingen blomster er mindre interessant end forskellen mellem få og mange.

Et skridt nærmere målet

Det skal være overkommeligt for landmanden at gå den indtegnede rute og registrere blomster i de 10-15 hegn, skovbryn eller vejkanter, vi har indtegnet. Derfor undersøger vi, om denne grove registrering kan opfange de ressourcer, som de vilde bier har adgang til.

Forskergruppen bag BEEFARM har selv gået ruten og lavet en detaljeret registrering, både i de udyrkede områder, som landmændene har besøgt, og i eventuelle andre områder, der ikke var medtaget på ture, og når sommerens resultater er analyseret, har vi et billede af, om den grove landmandsopgørelse giver et retvisende billede af situationen på bedriften.

Vores antagelse er, at gode levevilkår giver høj forekomst af vilde bier og god frø- og frugtsætning i kløver og æbler. Vi har i sommerens løb fanget vilde bier i fælder rundt om frømarken og frugtplantagen, og fældefangsterne er under sortering nu. De foreløbige resultater viser, at der er store forskelle mellem bedrifterne, men også i hvor på bedriften, der fanges mange vilde bier.

Opgaven er nu at diskutere resultater og erfaringer. Vi skal vurdere, om fældefangsterne giver mening, om ruten var passende og skemaerne brugbare. Evalueringen bliver grundlag for næste runde i projektet, som skal bringe os endnu et skridt nærmere et brugbart redskab, der hjælper landmænd til at skabe bedre levevilkår for bierne.